

opusdei.org

Wij stellen onze hoop op de levende God

Op Palmzondag, XXIVste
Wereldjongerendag, spoort
paus benedictus XVI de
jongeren aan om hun leven op
Christus te bouwen door met
blijdschap zijn woord te
ontvangen en in praktijk te
brengen.

3-4-2009

Geliefde vrienden,

1. Op 5 april, Palmzondag, vieren wij in het bisdom de XXIVe Wereldjongerendag. Nu wij ons op deze jaarlijkse ontmoeting voorbereiden, denk ik met grote dankbaarheid aan de Heer, terug aan de ontmoeting in Sydney vorig jaar in juli: een onvergetelijke ontmoeting tijdens dewelke de Heilige Geest het leven vernieuwd heeft van zeer vele jongeren uit heel de wereld. De vreugde van het feest en de spirituele begeestering van die dagen waren een welsprekend teken van de aanwezigheid van de Geest van Christus. Nu zijn wij op weg naar de internationale bijeenkomst te Madrid in 2011, die deze woorden van de heilige Paulus als thema zal hebben: “in Hem geworteld, op Hem gebouwd, steunend op het geloof” (Kol. 2, 7). Met het oog op zo een wereldbijeenkomst van jongeren, willen we ons vormen door in het jaar 2009 samen na te denken over de uitspraak van de heilige Paulus:

“wij hebben onze hoop gesteld op de levende God” (1 Tim. 4, 10), en in het jaar 2010 over de vraag die de rijke jongeling stelt aan Jezus: “Goede Meester, wat moet ik doen om het eeuwig leven te verwerven?” (Mc. 10, 17).

De jeugd, tijd van hoop

2. In Sydney was onze aandacht gericht op wat de Heilige Geest vandaag tot de gelovigen zegt, in het bijzonder tot u, geliefde jongeren. Tijdens de *sloteucharistieviering* heb ik u opgeroepen u door Hem te laten vormen om boodschappers te zijn van de Goddelijke liefde, bekwaam om te bouwen aan een hoopvolle toekomst voor de hele de mensheid. De kwestie van de hoop staat waarlijk in het midden van ons leven als mens en van onze zending als christen, vooral in de huidige tijd. Wij voelen allemaal de behoefte aan hoop, niet van eender welke hoop,

maar van een solide en betrouwbare hoop, wat ik in de Encycliek “*Spe Salvi - In hoop zijn wij gered*” heb willen beklemtonen. Vooral de jeugd is een tijd van hoop, omdat zij naar de toekomst kijkt met vele verwachtingen. Als men jong is, draagt men idealen in zich, dromen en plannen; de jeugd is de tijd waarin beslissende keuzes rijpen voor het verdere leven. Misschien is zij om die reden, de periode waarin fundamentele vragen heftig oprijzen: waarom ben ik hier op aarde? wat is de zin van het leven? wat wordt er van mijn leven? En ook: hoe gelukkig worden? waarom is er lijden, ziekte en dood? wat is er na de dood? Vragen die urgent worden als men hindernissen tegenkomt die soms onoverbrugbaar lijken: studiemoeilijkheden, werkloosheid, familieruzies, crisis in de relatie met vrienden of binnen het koppel, ziekte of een handicap, onvoldoende inkomsten door de huidige

economische en sociale crisis. Dan vraagt men zich af: hoe de vlam van de hoop in ons hart brandend houden?

Op zoek naar de grote hoop

3. Ervaring toont aan dat persoonlijke kwaliteiten en materieel bezit niet volstaan om deze hoop te funderen waarnaar de ziel van de mens voortdurend op zoek is. Zoals ik ook schreef in de Encycliek “*Spe Salvi - In hoop zijn wij gered*”: politiek, wetenschap, techniek, economie et iedere andere materiële bron volstaan op zich niet om de grote hoop te bieden waarnaar iedereen verzucht. Deze hoop “kan alleen God zijn, die heel het universum omvat en die ons kan aanbieden en geven wat wij op alleen niet kunnen bereiken” (Paus Benedictus XVI, Encycliek, *Over de Christelijke hoop, Spe Salvi - In hoop zijn wij gered* (30-11-2007), 31).

Daarom is één van de voornaamste gevolgen van Godvergetelheid de zichtbare wanorde die onze samenlevingen kenmerkt, met dimensies van eenzaamheid en geweld, ontevredenheid en verlies van vertrouwen die dikwijls uitmonden in wanhoop. Duidelijk en sterk is de oproep die uit Gods woord tot ons komt: “Vervloekt is hij die op mensen vertrouwt, die steunt op een schepsel en zich afkeert van Jahwe. Hij is een kale struik in de steppe: nooit krijgt hij regen” (Jer. 17, 5-6).

4. De crisis in de hoop treft de jonge generaties gemakkelijker die in een sociaal-culturele context zonder zekerheden, waarden en solide referenties, het hoofd moeten bieden aan moeilijkheden die hun krachten lijken te overstijgen. Geliefde jonge vrienden, ik denk aan zoveel tijdgenoten van u die door het leven gekwetst zijn, gebukt onder onrijpheid die dikwijls het gevolg is

van leegte in het gezin, permissieve en libertijnse opvoeding en negatieve en kwetsende ervaringen. Voor sommigen – en helaas, ze zijn talrijk – is de bijna onvermijdelijke uitweg, de vervreemdende vlucht in gevaarlijk en gewelddadig gedrag, in verslaving aan drugs en alcohol en zoveel andere vormen van onevenwichtigheid. Nochtans, zelfs bij hen die zich in moeilijke situaties bevinden omdat zij “slechte meesters” volgden, dooft het verlangen naar ware liefde en waarachtig geluk niet. Maar hoe aan deze jongeren hoop verkondigen? Wij weten dat de mens in God alleen zijn ware verwezenlijking vindt. Het eerste engagement dat ons allen raakt is dus een nieuwe evangelisatie die de jonge generaties het ware gelaat van God die Liefde is, helpt te ontdekken. Aan u, geliefde jongeren, die op zoek bent naar vaste hoop, richt ik dezelfde woorden die de heilige Paulus sprak tot de vervolgde

christenen van het toenmalige Rome: “Moge de God van de hoop u vervullen met alle vreugde en vrede in het geloof, zodat gij overvloeit van hoop, door de kracht van de heilige Geest” (Rom. 15, 13). Leren wij van de Apostel van de volken, in dit jubileumjaar dat hem toegewijd is naar aanleiding van de tweeduizendste verjaardag van zijn geboorte, geloofwaardige getuigen te worden van de christelijke hoop.

De heilige Paulus, getuige van de hoop

5. Onderhevig aan moeilijkheden en beproevingen van alle soort, schreef Paulus aan zijn trouwe volgeling Timoteüs: “wij hebben onze hoop gesteld op de levende God” (1 Tim. 4, 10). Hoe is die hoop in hem ontstaan? Om op die vraag te antwoorden, moeten wij beginnen met zijn ontmoeting met de verrezen Jezus op de weg naar Damascus. In die tijd

was Saul even jong als u, ongeveer twintig of vijftientwintig jaar, hij onderhield trouw de wet van Mozes en was vastberaden om hen die hij als Gods vijanden beschouwde, met alle middelen te bestrijden (vgl. Hand. 9, 1). Toen hij dus naar Damascus ging om de volgelingen van Christus te arresteren, werd hij door een mysterieus licht verblind en hoorde hij zich bij zijn naam roepen: “Saul, Saul, waarom vervolgt ge Mij?” Op de grond gevallen, vroeg hij: “Wie zijt gij, Heer?” En de stem antwoordde: “Ik ben Jezus, die gij vervolgt” (vgl. Hand. 9, 3-5). Na deze ontmoeting, veranderde Paulus’ leven radicaal: hij werd gedoopt en werd een apostel van het Evangelie. Op de weg naar Damascus werd hij innerlijk door de Goddelijke liefde omgevormd in de persoon van Jezus Christus. Ooit zou hij schrijven: “Voor zover ik nu leef in het vlees, leef ik in het geloof in de Zoon van God, die mij heeft liefgehad en zichzelf heeft

overgeleverd voor mij” (Gal. 2, 20). Van vervolger werd hij dus getuige en missionaris; hij stichtte christengemeenschappen in Klein Azië en Griekenland, legde duizenden kilometers af en ondervond allerlei verwikkelingen tot en met het martelaarschap in Rome. En dat allemaal uit liefde voor Christus.

De grote hoop is gelegen in Christus

6. Voor Paulus is hoop niet alleen een ideaal of gevoel maar een levende persoon: Jezus Christus, de Zoon van God. Ten diepste van deze zekerheid doordrongen, kon hij aan Timoteüs schrijven: “wij hebben onze hoop gesteld op de levende God” (1 Tim. 4, 10). De “levende God” is de verrezen Christus die in de wereld aanwezig is. Hij is de ware hoop: Christus die met en in ons leeft en ons oproept om deel te nemen aan Zijn eigen

eeuwig leven. Indien wij niet alleen zijn, indien Hij met ons is, of beter, indien Hij ons heden en onze toekomst is, waarom dan angst hebben? De hoop van de christenen is dus “naar het rijk der hemelen en het eeuwige leven verlangen als naar ons geluk, door ons vertrouwen te stellen in de beloften van Christus, hierbij niet steunend op onze krachten maar op de hulp van de genade van de heilige Geest” (CKK, *Catechismus van de Katholieke Kerk* (15 aug 1997), 1817).

De weg naar de grote hoop

7. Geliefde jongeren, zoals Hij ooit de jonge Paulus ontmoet heeft, wil Jezus ook ieder van u ontmoeten. Ja, voordat het ons verlangen is, is deze ontmoeting het grote verlangen van Christus. Maar iemand van u zou me kunnen vragen: hoe kan ik Hem vandaag ontmoeten? Of eerder, hoe komt Hij tot mij? De Kerk leert ons

dat het verlangen om de Heer te ontmoeten reeds een vrucht is van Zijn genade. Wanneer wij in het gebed ons geloof uitdrukken, ook als is dat in het duister, toch ontmoeten we Hem reeds omdat Hij zich aan ons aanbiedt. Het volhardend gebed opent ons hart om Hem te ontvangen, zoals de heilige Augustinus uitlegt: “God wil dat ons verlangen in het gebed beproefd wordt. Zo maakt Hij ons beschikbaar om te ontvangen wat Hij bereid is ons te geven” (H. Augustinus, *Epistulae*. 130, 8, 17). Het gebed is een gave van de Geest, die van ons hoopvolle mannen en vrouwen maakt, en bidden houdt de wereld open voor God (vgl. Paus Benedictus XVI, Encycliek, *Over de Christelijke hoop, Spe Salvi - In hoop zijn wij gered* (30-11-2007), 34).

8. Geef plaats aan het gebed in uw leven! Alléén bidden is goed, samen bidden is nog mooier en voordeliger,

want de Heer heeft de verzekering gegeven dat Hij aanwezig is daar waar twee of drie in Zijn Naam verenigd zijn (vgl. Mt. 18, 20). Er zijn talrijke manieren om zich vriendschappelijk aan Hem te binden: ervaringen, groeperingen en bewegingen, ontmoetingen, wegen om te leren bidden en zo te groeien in de ervaringen van het geloof. Neem deel aan de liturgie van uw parochie en voed u overvloedig aan het woord van God en door actieve deelname aan de Sacramenten. Zoals u weet, het hoogtepunt en het centrum van het bestaan en van de zending van elke gelovige en elke christengemeenschap is de Eucharistie, Sacrament van het heil waarin Christus aanwezig komt en Zijn eigen Lichaam en Bloed geeft als geestelijk voedsel voor het eeuwige leven. Werkelijk een ondoorgrondelijk mysterie! Rond de Eucharistie ontstaat en groeit de Kerk, de grote familie van gelovigen,

waar men toetreedt door het doopsel en waarin men voortdurend vernieuwd wordt dank zij het Sacrament van de verzoening. Door het vormsel worden de gedoopten door de Heilige Geest gesterkt om als waarachtige vrienden en getuigen van Christus te leven, terwijl de Sacramenten van priesterwijding en huwelijk hen bekwaam maken om hun apostolische plichten in de Kerk en de wereld te vervullen. De ziekenzalving tenslotte, laat ons de Goddelijke vertroosting ervaren bij ziekte en lijden.

Handelen overeenkomstig de christelijke hoop

9. Als u zich met Christus voedt, geliefde jongeren, en zoals de apostel Paulus in Hem ondergedompeld leeft, zal u niet kunnen nalaten over Hem te spreken en Hem te laten kennen en beminnen door vele van uw vrienden en tijdgenoten. Nu u

Zijn trouwe volgeling geworden bent, zal u bekwaam zijn bij te dragen tot het vormen van christengemeenschappen die doordrongen zijn van liefde, zoals die waarover het boek van de Handelingen van de Apostelen spreekt. De Kerk rekt op u voor dit missionair engagement: mogen de moeilijkheden en beproevingen die u ontmoet, u niet ontmoedigen. Wees geduldig en volhardend, beheers de natuurlijke neiging van de jeugd tot haast, alles te willen en onmiddellijk.

10. Geliefde vrienden, getuig van de Verrezene zoals Paulus! Maak Hem kenbaar aan iedereen die onder jongeren en volwassenen, op zoek is naar de “grote hoop” die zin geeft aan hun bestaan. Als Jezus uw hoop geworden is, zeg het ook aan anderen met uw vreugde, uw geestelijk, apostolisch en sociaal engagement. Nu Christus in u woont, nu ge Hem met uw geloof een

antwoord gegeven hebt en Hem al uw vertrouwen hebt geschonken, verspreid deze hoop nu rondom u. Maak keuzes die uw geloof zichtbaar maken: toon dat ge de valstrikken kent van de afgoderij van het geld, materieel bezit, carrière, succes en dat ge u niet door hersenschimmen laat misleiden. Buig niet voor de logica van egoïstisch eigenbelang, maar cultiveer de naastenliefde en span u in uzelf en uw menselijke en professionele capaciteiten ten dienste te stellen van het algemeen welzijn en de waarheid, steeds bereid antwoord te geven “aan al wie u rekenschap vraagt van de hoop die in u leeft” (1 Pt. 3, 15). De ware christen is nooit droef, zelfs indien hij voor verscheiden beproevingen staat, omdat de aanwezigheid van Jezus het geheim is van zijn vreugde en zijn vrede.

Maria, Moeder van de hoop

11. Moge de heilige Paulus voor u een voorbeeld zijn van deze weg van apostolisch leven, hij die zijn leven gevoed heeft met een constant geloof en een constante hoop naar het voorbeeld van Abraham, over wie hij in de brief aan de Romeinen schreef: “Tegen alle hoop in heeft hij gehoopt, en geloofd dat hij vader zou worden van vele volken” (Rom. 4, 18). In de voetsporen van het volk der hoop – gevormd door profeten en heiligen van alle tijden – blijven wij voortgaan naar de verwezenlijking van het Koninkrijk, en op onze geestelijke weg vergezelt de Maagd Maria ons, Moeder van de Hoop. Zij die de hoop van Israël belichaamd heeft, die de Verlosser aan de wereld gegeven heeft en aan de voet van het kruis staande bleef in de hoop, is voor ons een voorbeeld en steun. Boven alles spreekt Maria voor ons ten beste en leidt Zij ons uit het duister van onze moeilijkheden naar de stralende morgen van de

ontmoeting met de Verrezeene. Ik zou deze boodschap willen besluiten, geliefde jonge vrienden, met de mooie en bekende oproep van de heilige Bernardus, die geïnspireerd werd door de titel “Maria, Stella Maris”, Ster der Zee: “ Gij dus, wie ge ook zijt in deze wereld, eerder zwalpend op de golven in noodweer en wind, dan stappend op vaste grond, als ge niet wilt opgeslorpt worden door de storm: kijk niet weg van deze fonkelende ster. Als de wind van de bekoringen opkomt, als er struikelblokken van tegenspoed liggen: kijk naar de ster, roep Maria aan ... Bij gevaar, angst, gevaarlijke situaties: denk aan Maria, roep Maria aan ... Als ge Haar volgt, zijt ge zeker dat ge niet verdwaalt; als ge Haar aanroept, zult ge niet wanhopen; als ge aan Haar denkt, zult ge u niet vergissen. Als Zij u ondersteunt, zult ge niet vallen; als Zij u beschermt, moet ge niet vrezen; als Zij u leidt, zult ge niet moe worden; met haar

hulp zult ge het einde halen” (H. Bernardus van Clairvaux, *In Laudibus Virginis Maris*. 2, 17).

Maria, Ster der Zee, leidt Gij de jongeren van de hele wereld naar de ontmoeting met Uw Goddelijke Zoon Jezus, en wees ook de hemelse behoedster van hun trouw aan het Evangelie en van hun hoop!

Ik verzeker u van mijn dagelijks gebed voor ieder van u, geliefde jongeren, en zegen u van ganser harte, evenals uw dierbaren.

Vaticaan, 22 februari 2009

Benedictus PP. XVI © 2009, Libreria Editrice Vaticana; vertaling Christi Sorores, Rkdocumenten.nl

dev.opusdei.org/nl-nl/article/wij-stellen-
onze-hoop-op-de-levende-god/
(9-8-2025)